

1. Bölüm

Antalya

Giriş

Antalya

Antalya

1. Yayın Serüveni

a. Bakanlığın Önerisi

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'nün 25/04/2007 tarih ve 71415 sayılı yazıları ile, Ülkemizin 81 ili ile birlikte Antalya İlinin de kent bilincinin yerleşmesi, tanıtılması ve gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde aktarılması amacıyla yerel imkanlarla bir kitap hazırlanarak yayımlanması öngörülmüştür.

b. Valiliğin Desteği, Müdürlüğün Koordinesi ve Kurumların Katkısı

Antalya Valiliği'nin desteği ile İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü olarak; İlimiz Merkez ve İlçelerindeki ilgili tüm resmi ve özel kurum ve kuruluşlarımıza yazılı olarak başvuruda bulunulmuş, bu konuda;

- Antalya Valiliği,
- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı,
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı,
- Akseki Kaymakamlığı,
- Aksu Kaymakamlığı,
- Alanya Kaymakamlığı,
- Demre Kaymakamlığı,
- Döşemealtı Kaymakamlığı,
- Finike Kaymakamlığı,
- İbradı Kaymakamlığı,
- Kaş Kaymakamlığı,
- Kemer Kaymakamlığı,
- Kepez Kaymakamlığı,
- Konyaaltı Kaymakamlığı,
- Korkuteli Kaymakamlığı,
- Manavgat Kaymakamlığı,
- Muratpaşa Kaymakamlığı,
- Serik Kaymakamlığı,
- Antalya İl Emniyet Müdürlüğü,
- Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı,
- İller Bankası Genel Müdürlüğü/Antalya 5. Bölge Müdürlüğü,
- Antalya Orman Bölge Müdürlüğü,
- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı/Antalya Bölge Müdürlüğü,
- Vakıflar Genel Müdürlüğü/Antalya Bölge Müdürlüğü,
- BATEM/Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü,
- TİGEM/Antalya Boztepe Tarım İşletmesi Müdürlüğü,
- Akdeniz Su Ürünleri Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü,
- Denizcilik Müsteşarlığı/Antalya Bölge Müdürlüğü,
- Gümrük Müsteşarlığı/ Antalya Gümrük ve Muh. Baş

Müdürlüğü,

- Devlet Su İşleri Genel Müd./ Antalya 13. Bölge Müdürlüğü,
- Antalya PTT Başmüdürlüğü,
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü/ Antalya VI. Bölge Müdürlüğü,
- Antalya Meteoroloji Bölge Müdürlüğü,
- Antalya Ulaştırma Bölge Müdürlüğü,
- Karayolları Genel Müdürlüğü/ Antalya 13. Bölge Müdürlüğü,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı/Antalya Bölge Müdürlüğü,
- Kredi ve Yurtlar Antalya Bölge Müdürlüğü,
- Tarım Kredi Koop.Birliği/ Antalya Bölge Müdürlüğü,
- Antalya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü,
- AKEDAŞ/Akdeniz Elek. Dağ. Anonim. Şirket Müdürlüğü,
- Türk Telekom A.Ş. Antalya İl Müdürlüğü,
- Antalya Valiliği/ İl Planlama ve Koordin. Müdürlüğü ve İl Mahalli İdareler Müdürlüğü,
- Büyükşehir Belediyesi/ ASAT Gn. Md.ğü/ Kanalizasyon ve Atıksu Arıt. DaireBaşkanlığı,
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı/Ulaştırma Dairesi Başkanlığı,
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Bşk./İmar ve Şeh. D. Bşk.ğı,
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Bşk./Kültür ve Sosyal İşler Daire Bşk.ğı,
- TRT/ Antalya Bölge Müdürlüğü/Antalya Radyosu Müdürlüğü,
- Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü,
- SGK/ Antalya İl Müdürlüğü,
- Antalya Tarım İl Müdürlüğü,
- Antalya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü,
- Türkiye İş Kurumu/Antalya İl Müdürlüğü,
- S.H.Ç.E.K./ Antalya Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü,
- Antalya İl Müftülüğü,
- Antalya İl Sağlık Müdürlüğü,
- Antalya Özel Çevre Koruma Müdürlüğü,
- Antalya Çevre ve Orman İl Müdürlüğü,
- Türkiye İş Kurumu/Antalya İl Müdürlüğü,
- Antalya İl Sivil Savunma Müdürlüğü,
- Antalya İl Dernekler Müdürlüğü,
- Kepez Belediye Başkanlığı,
- Kumluca Belediye Başkanlığı,
- Demre Belediye Başkanlığı,
- Kemer Belediye Başkanlığı,
- Varsak Belediye Başkanlığı,
- Kemer/Çamyuva Belediye Başkanlığı,
- Tekirova Belediye Başkanlığı,
- Beldibi Belediye Başkanlığı,

- Manavgat/Taşagöl Belediye Başkanlığı
- Manavgat/Side Belediye Başkanlığı,
- Manavgat/Çolaklı Belediye Başkanlığı,
- Manavgat/İlçe Belediye Başkanlığı,
- Manavgat /Side Müze Müdürlüğü
- Manavgat/İlçe Sağlık Grup Başkanlığı,
- Manavgat/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü,
- Aksu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü,
- Muratpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü,
- Akseki/ Yeğen Mehmet Paşa İlçe Halk Kütüphanesi Müdürlüğü,
- Alanya/ Müze Müdürlüğü,
- Kredi ve Yurt.Ant. Bölge Müdürlüğü/Akdeniz Öğrenci Yurdu Müdürlüğü,
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası/Antalya Şube Müdürlüğü,
- Finike/İlçe Halk Kütüphanesi Memurluğu,
- İbradı/İlçe Halk Kütüphanesi Memurluğu,
- Kaş /Turizm Danışma Bürosu,
- ATSO/Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı,
- ATB/Antalya Ticaret Borsası Başkanlığı,
- Dış Ticaret Müsteşarlığı-Antalya İhracat Bir. Başkanlığı,
- TÜRİSAB/Antalya Bölgesel Yürütme Kurulu Başkanlığı,
- ANŞOYAD/Ant. Şair-Ozan-Yaz. ve Res Kültür Der. Başkanlığı,
- ANSAN/ Antalya Sanatçılar Derneği Başkanlığı vb.

Kurum ve kuruluşlarımız yazılı,dijital ortam ve e-posta yolu ile katkıda bulunmuşlar ve bu suretle İlimize ait tarih, eğitim, sağlık, ekonomi, ticaret, tarım, turizm, spor, güvenlik vb. tüm konularda güncel bilgi ve belgeler temin edilmiştir.

Bu bilgi ve dokümanlar Müdürlüğümüzce tek tek süzgeçten geçirilip incelenerek “*Dünden Bugüne ANTALYA*” kitabının ilk nüvesini teşkil eden ana şablonunu ve içeriğini oluşturmuş bulunmaktadır.

c. Üniversite’de Yapılan Sempozyum

Akdeniz Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü’nün 22-24 Kasım 2007 tarihleri arasında koordine ettiği “20.Yüzyılda Antalya Sempozyumu”, “*Dünden Bugüne ANTALYA*” kitabımız için adeta bir yol haritasının oluşmasına vesile olmuştur.

Sempozyuma iştirak eden, sahasında uzman hemen hemen bütün katılımcıların sunumları izlenmiş, birçok akademisyenle şahsen görüşülerek, bu akademisyenlerce kitabımıza katkı yapmaları talep edilmiş, “Yayın Kurulu”nda görülen birçok akademisyen ve konusunun uzmanı yazarlarımız, böyle bir eserin Antalya’mıza kazandırılmasının kendileri için de bir prestij olacağını ifade ederek, bu esere memnuniyetle

katkıda bulunacaklarını ifade etmişler ve kitabımızın çeşitli bölümlerinde görülebileceği üzere, taahhütleri ni de yerine getirmişlerdir.

2. Kitabın Türü ve Hazırlanma Şekli

Kitabımızın ilk hazırlık plan çalışmalarında; “Kent Tarihi” adı ile bir tarih kitabı şeklinde yaklaşık beşyüz sayfa tek cilt olabilecek şekilde bir yayın hazırlığına başlanılmıştı. Ancak çalışmalar devam ederken, İlimize ait İlimizin tek başına tüm yönlerini kapsayan mevcut böyle bir yayını olmadığı kanaatiyle, Danışma Kurulu ve Yayın Kurulu üyelerinin ortak görüşü ile bu kitabımızda görülen tüm konuları ihtiva eden “*Dünden Bugüne ANTALYA*” adı ile bir yayın hazırlanması ve sayfa sayısı itibarıyla iki cilt olması kararına varılmıştır.

Birinci Ciltte; I.-II.-III.-IV.-V. ve VI. Bölümler yer almakta, İkinci Ciltte de VII.-VIII.-IX. X. ve XI. Bölümler bulunmaktadır.

Bu yayının hazırlanmasında mümkün olduğu kadar kopyala yapıştır veya alıntı olarak değil, akademisyenlerimizin, uzmanlarımızın, yetkili kurum ve kuruluşlarımızın kendi yazılarına, bilgi ve belgelerine başvurmak yolu ile bu yayının oluşturulması amaçlanmıştır.

Yayın Kurulu olarak, alınan bu büyük sorumluluğun idrakinde olarak; yaklaşık üç yıldan bu yana olmak üzere, bilhassa Ekim 2007’den itibaren hummalı ve titiz bir çalışma sürdürülerek İlimize, Prestij bir yayının kazandırılması noktasında büyük çaba sarfedilmiştir.

Yayınımızın; incelendiğinde anlaşılabileceği üzere, “Tanıtım-İl Yıllığı” kitabı ile “Akademik Yayın-Bildiri” birleşimi “Prestij Kaynak ve Tanıtım” yayının hüviyetinde bir eser olduğu görülebilecektir.

3. Bölümler

Kitabımızın Bölümlerinden;

Birinci Bölüm olan “Giriş” bölümü, Yayın Editörü tarafından hazırlanmış,

İkinci Bölüm olan “Antalya’nın Coğrafi Durumu” bölümü, iki yayın kurulu üyemizin hazırladığı akademik metin ve çeşitli kaynaklardan derlenerek hazırlanmış bir metin olmak üzere iki ayrı kısımdan oluşmuş,

Üçüncü Bölüm olan “Eski Dönem Antalya” bölümü, üç ayrı yayın kurulu üyemizin hazırladığı akademik metinlerden müteşekkil,

Dördüncü Bölüm olan “Türk Dönemi Antalya” bölümü, beş ayrı yayın kurulu üyemizin hazırladığı akademik metinlerden hazırlanmış,

Beşinci Bölüm olan “Cumhuriyet Dönemi Antalya” bölümü, altı ayrı yayın kurulu üyemizin hazırladığı akademik metin ve çeşitli kaynaklardan derlenerek

hazırlanmış iki ayrı metinden havi sekiz ayrı kısımdan meydana gelmiştir.

Kitabımızın altıncı bölümü olan “İdari Yapı (Mülki, Mahalli Ve Özel İdare)” bölümü, genellikle yayın editörünün hazırladığı ve iki yayın kurulu üyesinin de çeşitli kaynaklardan derlediği dört ana kısım olmak üzere ele alınmış,

İlimizin doğu ilçelerinden;

Gazipaşa ilçesi bir yayın kurulu üyemiz, Gündoğmuş ilçesi de iki yayın kurulu üyemiz tarafından ilmi, araştırma ve derleme niteliğinde hazırlanmış,

Manavgat ilçesi, bir akademisyen yayın kurulu üyemiz tarafından ilmi ve akademik inceleme niteliğinde oluşturulmuş bir metinden meydana getirilmiş,

İbradı ilçesi, iki akademisyen olmak üzere üç yayın kurulu üyemiz tarafından ilmi ve akademik inceleme niteliğinde oluşturulmuş bir metinden meydana getirilmiş,

Serik ilçesi, iki yayın kurulu üyemiz tarafından ilmi ve akademik inceleme niteliğinde oluşturulmuş bir metinden meydana getirilmiş,

5747 Sayılı Kanunla ihdas edilen İlimiz Merkez İlçeleri olan Aksu, Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez ve Döşemealtı ilçeleri, yayın editörünce yazım ve çeşitli kaynaklardan derlenerek hazırlanmış,

İlimizin batı ilçelerinden;

Korkuteli ilçesi, iki ayrı akademisyen yayın kurulu üyelerimiz tarafından ilmi, araştırma ve akademik inceleme niteliğinde ve bir yayın kurulu üyemizin de çeşitli kaynaklardan derlediği üç ana kısım olarak hazırlanmış metinlerden meydana getirilmiş,

Elmalı ilçesi, iki ayrı yayın kurulu üyesinin çeşitli kaynaklardan derlediği bir metin olarak hazırlanmış,

Kaş ilçesi, üç ayrı yayın kurulu üyesinin çeşitli kaynaklardan derlediği bir metin olarak oluşturulmuş,

Kumluca ilçesi, bir akademisyen yayın kurulu üyemiz tarafından ilmi ve araştırma niteliğinde ve bir eğitimci-yerel idareci yayın kurulu üyesi tarafından çeşitli kaynaklardan derlenen iki ana kısımdan müteşkil bir metin olarak hazırlanmış,

İlimizin geriye kalan diğer ilçelerinden olan Akseki, Alanya, Demre, Finike ve Kemer ilçeleri de bir yayın kurulu üyesinin çeşitli kaynaklardan derlediği bir metin olarak oluşturulmuştur.

Diğer yandan yine kitabımızın yedinci bölümü olan “Sosyal, Ekonomik, Kültürel Ve Tarihi Yapı” bölümü, yukarıda “Giriş-1-b-Valiliğin Desteği, Müdürlüğün Koordinesi ve Kurumların Katkısı” kısmında belirtilen kurum ve kuruluşlardan gelen bilgi ve belgelerden incelenerek hazırlanmış metinler, dokuz ayrı yayın kurulu

üyemizin hazırladığı araştırma, inceleme ve derleme metinleri ve yayın editörünce yazım ve çeşitli kaynaklardan derlenerek hazırlanmış kısımlardan meydana getirilmiş,

Sekizinci Bölümü olan “Kültür, Sanat Ve Edebi Hayat” bölümü, yirmi ayrı yayın kurulu üyemizin hazırladığı akademik metin, inceleme ve araştırma metni ve çeşitli kaynaklardan derlenerek hazırlanmış kısımlardan oluşturulmuş,

Dokuzuncu Bölümü olan “Antalya Kentinin Yetiştirdiği Meşhur Şahsiyetler” bölümü, beş ayrı yayın kurulu üyemizin hazırladığı akademik, araştırma ve inceleme metni ve çeşitli kaynaklardan derlenerek hazırlanmış kısımlardan meydana getirilmiş,

Onuncu Bölümü olan “Kısaltmalar” bölümü, bir yayın kurulu üyemiz ve kitabımızın tashihini üstlenen yayın kurulu üyemiz tarafından hazırlanmış,

Onbirinci Bölümü olan “Kaynakça” bölümü, kitabımızın “Danışma ve Yayın Kurulu”nda bulunan tüm yayın kurulu üyelerimizin hazırladığı akademik, araştırma, inceleme ve derleme metinlerinde yararlanıldığı belirtilen ve yararlanılan kaynaklardan müteşkil bir kısım oluşturulmuş bulunmaktadır

Mükerrer Konular

Kitabımızda aynı konu ile ilgili birden fazla bölümde yer alan bilgiler için (Bkz.) ibaresiyle yönlendirme yapılmış ve mükerrer yazımlardan kaçınılmaya çalışılmıştır.

4. İdari Haritalar

Kitabımızda yer alan Antalya merkez ve ilçelerine ait idari haritalar, konunun uzmanı bir yayın kurulu üyemiz tarafından, son değişikliklerle birlikte güncellenerek uzun bir sürede yalnızca bu kitap için kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

5. Kapak Tasarım

Kitabımızın ön kapağı, “Dünden Bugüne ANTALYA” adı ile özdeşleşmesi düşünülerek 1930’lu yıllardaki Antalya fotoğrafı ile 2009 yılında yaklaşık aynı perspektiften çekilen fotoğrafın photoshop tekniğiyle hazırlanmış,

Arka kapakta da İlimizin kültür ve turizmde imaj ve vizyonunu temsil eden; Aspendos Antik Tiyatrosu, Düden Şelalesi, Side Apollon Tapınağı, Köprülü Kanyon Rafting Spor, Golf Turizmi, Alanya Kızılkulesi, Kaleiçi, Yat Limanı gibi önemli kültür, tarih ve turizm mekanlarının son çekilmiş fotoğrafları ile Antalya Atatürk Caddesinin 1930’lu yıllarda çekilmiş fotoğrafına yer verilerek İlimizin dünyadaki ve ülkemizdeki yeri ve önemi hakkında mesaj verilmeye çalışılmıştır.

İç Kapak Fotoğrafı da İlimiz Korkuteli İlçesi Esenyurt Köyü Cicim Dokuma Motifi’nden oluşmaktadır.

6. Fotoğraflar

Kitabımızda yer alan fotoğraflardan; Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün fotoğrafı, "http://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:Portrait_of_M._Kemal_Ataturk.jpg" adresinden,

Cumhurbaşkanımız Abdullah GÜL'ün fotoğrafı "<http://cankaya.gov.tr/>" adresinden, TBMM Başkanımız M. Ali ŞAHİN'in fotoğrafı "<http://www.tbmm.gov.tr/>" adresinden, Başbakanımız R. Tayyip ERDOĞAN'ın fotoğrafı "<http://www.basbakanlik.gov.tr/>" adresinden, Kültür ve Turizm Bakanımız Ertuğrul GÜNAY'ın fotoğrafı Kültür ve Turizm Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğünden, Antalya Valisi Alâaddin YÜKSEL'in fotoğrafı da Antalya Valiliği Özel Kalem Müdürlüğünden temin edilmiştir.

Diğer fotoğrafların bir çoğu, 2007-2009 yılları arasında bilfiil eser veya mekanın yerinde yapılan orijinal çekimlerinden elde edilmiş, Eski Antalya Fotoğrafları ve bazı fotoğraflar kişi ve kurumların arşivlerinden bilgi verilerek ve kaynak gösterilerek temin edilmiş, bir kısım fotoğraflar kurumlarımızdan gelen bilgi ve belgelerin içerisinden seçilmek suretiyle elde edilmiş, diğer bazı fotoğraflar da Yayın Kurulumuz'un kendi hazırladıkları metinler içerisindeki fotoğraflardan oluşmaktadır.

7. Teşekkür

Kitabımızın bu ilk bölümünde; görüldüğü üzere, kişilerin isimleri zikredilmeden, daha ziyade yapılan çalışmalar, verilen emekler ve meydana getirilen eser ön plana çıkarılmaya çalışılmıştır.

Elbette mükemmeli meydana getirmek ve hatasız olmak mümkün olamamakla birlikte, yapılabilenin en iyisinin oluşturulması için çaba gösterilmiştir. Bu eserin ne danışma ve yayın kurulunun ne de bir kurumun eseri, bu kitabın ANTALYA'nın eseri olduğu düşünülmektedir.

Biz "*Dünden Bugüne ANTALYA*" kitabımızın hazırlanmasında; fikir, emek ve teknik destek, maddi, manevi, bilgi ve belge bakımlarından az veya çok katkıda bulunan; başta Antalya Valiliğimiz olmak üzere, tüm Danışma Kurulu ve Yayın Kurulu üyelerimize, bu bölümün "1-b" kısmında zikredilen bütün resmi ve özel kurum ve kuruluşlarımıza ve adı zikredilemeyen her kişi ve kurumlarımıza, ilimize böyle bir eserin kazandırılmasında gösterdikleri lütuf ve katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Yayın Editörü

Antalya Yivli Minare